

اگر یک قرن پیش شخصی به ما می‌گفت در آینده این فرصت نصیب‌مان خواهد شد تا به جای این‌که فرزندان‌مان را به کلاس درس بفرستیم، کلاس درس را به خانه خواهیم آورد یا حتا حس نزدیک بودن کنار دیوار چین یا قدم زدن در موزه لوور فرانسه را تجربه خواهیم کرد، بدون این‌که خانه را ترک کنیم، فکر می‌کردیم شخص مزبور در حال تعریف یک داستان تخیلی است و او را فرد خوش‌خیالی توصیف می‌کردیم که بیش از اندازه داستان‌های علمی و تخیلی خوانده است. امروزه همه می‌دانیم که واقعیت حتا از ایده‌های خیالی یک قرن پیش فراتر رفته است.

امروزه فناوری واقعیت مجازی به شما اجازه می‌دهد با همکاری که در آن سوی کره خاکی قرار دارد چای بنوشید و در هر کجای جهان که دوست دارید قدم زده یا حتا سقوط آزاد از بالای آسمان‌خراش‌ها را تجربه کنید، در حالی که در اتاق خواب خود نشست‌اید. درست شبیه به جدیدترین فیلم جانی انگلیش که وقتی هدست واقعیت مجازی را روی سر خود قرار داد شبیه به دنیای واقعی، درون عمارتی که قرار بود در آن ماموریتش را انجام دهد، به شکل مجازی قدم بر می‌داشت از پله‌ها بالا و پایین می‌رفت تا زاویا و موقعیت فیزیکی ساختمان را به خوبی متوجه شود. میل گذر از واقعیت برای انسان‌ها، موضوع جدیدی نیست. انسان‌ها هیچ‌گاه در طول حیات خالی از این تمنا نبودند که مرزهای زمانی و مکانی را شکسته و تجربیاتی فراتر از محدودیت‌های جسمانی به دست آورند. آرزوی کشف معماهای ناشناخته و سفر در آفاق دور از دسترس هیچ‌گاه انسان‌ها را رها نکرده است. خودروی رودستری که ایلان ماسک سال 2018 میلادی به فضا ارسال کرد و هم اکنون در حال چرخش در فضا است خود گویای این عطش سیری‌ناپذیر سفر به ناشناخته‌ها است. همه به یاد داریم زمانی‌که دسترسی عمومی به گوگل ارث امکان‌پذیر شد، با شور و اشتیاق خاصی اعضای خانواده را صدا زدیم تا همگی به صفحه‌نمایش ماینیتور خیره شویم و با چند کلیک ساده ماوس نمایی سه‌بعدی از کوچه و خانه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم را مشاهده کنیم. امروزه برای یک پیاده‌روی مجازی حتا به صفحه‌نمایش کامپیوتر و ماوس نیازی نداریم. چه ابزاری برای یک معمار جذاب‌تر از این است که در خانه‌ای که طراحی کرده، اما هنوز آن‌را نساخته قدم بزند و به ارتفاع سقف‌ها نگاه کند و نور اتاق‌های مختلف را اندازه‌گیری کند؟ واقعیت مجازی خیلی فراتر از تخیل ما رفته و خیلی از ناممکن‌ها را ممکن کرده است.

زمانی‌که پای واقعیت مجازی به دنیای پزشکی باز شد، همگان خرسند شدند که جراحان جوان و کم تجربه می‌توانند با نرم‌افزارهای شبیه‌ساز آزمایش‌های سنگین انجام دهند، بدون آن‌که جان بیماری را به دلیل نبود تجربه به خطر اندازند. اکنون که قدرت کم نظیر واقعیت مجازی بر همگان مبرهن شده و با ورود تجهیزات پیشرفته به دنیای انسان‌ها، واقعیت مجازی به تدریج به یکی از ابزارهای رایج زندگی تبدیل خواهد شد، جامعه‌شناسان و پژوهشگران عرضه فناوری هشدار داده‌اند که اگر واقعیت مجازی به یکی از بخش‌های جدایی‌ناپذیر زندگی تبدیل شود و مردم ساعت‌های متوالی در فضای مجازی وقت خود را صرف کنند، آیا هویت ملموس ما رنگ‌وبوی مجازی به خود نخواهد گرفت؟ اگر تعاملات و ارتباطات اجتماعی ما همگی به فضای مجازی کوچ کنند آیا به انسان‌های مجازی تبدیل خواهیم شد؟ آیا واقعیت مجازی تبدیل به راه‌گریزی از اجتماع و مردم نخواهد شد؟ مفهوم فرار از واقعیت (Escapism) اولین بار نزدیک به یک قرن پیش مطرح شد. زمانی‌که پژوهشگران تصمیم گرفتند واکنش مردم در زمان نشستن مقابل

تلویزیون و حس رضایت‌مندی آن‌ها از زندگی را ارزیابی کنند. واقعیت به معنای این بود که مردم به دلیل ناخوشنودی از زندگی، دائما در حال فرار از واقعیت پیرامون خود هستند و از طریق رسانه‌های همچون تلویزیون به شکلی ذهنی و نه واقعی زندگی دیگری را تجربه کنند. نگاه کردن از قاب تلویزیون به طبیعت بکر کانادا و آلاسکا حسی به انسان‌ها القا می‌کند که گویی در این طبیعت بکر قرار دارند. با گذشت زمان تلویزیون جای خود را به کامپیوتر و اینترنت و آن‌ها هم جای خود را به گوشی‌های هوشمند دادند و اکنون زمان آن رسیده تا گوشی‌های هوشمند نیز جای خود را به واقعیت مجازی بدهند. انسان‌ها به شکل ذاتی دوست دارند از تلخی‌های زندگی بگریزند و استرس‌های زندگی را به کمک قوه تخیل خود ساده‌تر کنند.

مطلب پیشنهادی

روانشناسی رنگ‌ها با طعم وب

فرار از واقعیت نكوهیده است و در نتیجه واقعیت مجازی راهکاری برای فرار از واقعیت نیست. به عبارت دقیق‌تر، واقعیت مجازی ماهیتی متفاوت از یک برنامه تلویزیونی دارد، اما واقعیت را به شکلی مطلوب و تا جایی که دانش بشری توان آن‌را دارد ایجاد می‌کند. زمانی که به کاربردهای واقعیت مجازی در حوزه آموزش می‌اندیشیم، متوجه می‌شویم که انقلابی در راه است. بهترین شکل آموزش، حالتی است که یک انسان به شکل عملی و در واقعیت کاری را تجربه کند. مهارت برنامه‌نویسی یا انیمیشن‌سازی با توضیحات یک مربی منتقل نمی‌شوند، بلکه دانش‌پژوه باید دست به کار شده و خود تجربه کند تا یاد بگیرد. در مواقعی که تجربه در واقعیت غیرممکن (سفر با فضاپیما) یا خطرناک (جراحی بدن انسان) باشد، تنها واقعیت مجازی است که بدون هیچ‌گونه ریسکی آموزش‌های درست را به فرد انتقال می‌دهد. بیاید امیدوار باشیم که واقعیت مجازی شبیه به فناوری‌هایی همچون اینترنت و گوشی‌های هوشمند در برخی از حوزه‌ها فراگیر خواهد شد و شبیه به اسلاف پیش از خود به درستی به کار گرفته خواهد شد تا زندگی واقعی ما را بهتر کند.

تاریخ انتشار:

05 آذر 1398

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/opinion/16203/%D9%85%DB%8C%D9%84-%DA%AF%D8%B0%D8%B1-%D8%A7%D8%B2-%D9%88%D8%A7%D9%82%D8%B9%DB%8C%D8%AA-%D8%A8%D8%A7-%DA%86%D8%A7%D8%B4%D9%86%DB%8C-%DB%8C%DA%A9-%D8%B2%D9%86%D8%AF%DA%AF%DB%8C-%D8%A7%DB%8C%D8%AF%D9%87%E2%80%8C%D8%A2%D9%84>